

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle
HE 101/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Hyvinvointiala HALI kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta asiasta. On hyvä, että jäljitysjärjestelmä mobiilisovelluksineen rakennetaan. Esityksen vakavana ongelmana on terveyspalveluresurssien yksipuolinen ja tehoton käyttö altistumistilanteessa. Erityisesti työterveyshuolto olisi integroitava paremmin jäljitysjärjestelmään viruksen leviämisen estämiseksi.

Integraatio työterveyshuoltoon puuttuu täysin

Altistuneiden olisi päästävä mahdollisimman pian COVID-19-testiin, jotta uudet tartuntaketjut vältetään ja altistuneet voivat joko eristäytyä tai jatkaa normaalia elämää. Nopea testaus onnistuu parhaiten työterveyshuollon kautta. Tämän mahdollistamiseksi altistumistiedon olisi mentävä automaattisesti työterveyshuoltoon. Hallituksen esityksessä näin ei kuitenkaan ole.

Työterveyshuolto on ensisijainen terveyspalvelukanava yli 1,8 miljoonalle suomalaiselle. Tätä resurssia ei saa hukata. Hallituksen esittämä malli rasittaa turhaan julkista terveydenhuoltoa, ja reagointi altistustilanteeseen työpaikalla voi jäädä kokonaan puuttumaan.

Tietosuoja-asetus mahdollistaisi altistustiedon toimittamisen työterveyshuoltoon

Hallituksen esityksessä todetaan, että *”altistuneiden tunnistusjärjestelmän yhteydessä käsiteltäisiin myös terveystietoja. Niitä pidetään yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuina erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvina tietoina, joiden käsittely on lähtökohtaisesti kielletty. Tällaisten tietojen käsittely on sallittua vain, jos käsittelylle on asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisen yleisen käsittelyperusteen lisäksi jokin 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu erityinen käsittelyperuste”*.

Työterveyden kohdalla yleisenä käsittelyperusteena voidaan käyttää tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c-alakohtaa, jonka mukaan *”käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi”*. Tietosuoja-asetuksessa mainittu lakisääteinen velvoite tarkoittaisi tässä tapauksessa työterveyshuoltolain 4 §:n mukaista veloitetta työterveyshuollon järjestämisestä.

Tietosuoja-asetuksessa edellytetty erityinen käsittelyperuste olisi tässä tapauksessa luonnollisesti tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan h-alakohta: *”käsittely on tarpeen ennalta ehkäisevää tai työterveydenhuoltoa koskevia tarkoituksia varten, työntekijän työkyvyn arvioimiseksi, lääketieteellisiä diagnooseja varten, terveys- tai sosiaalihuollollisen hoidon tai käsittelyn suorittamiseksi taikka terveys- tai sosiaalihuollon palvelujen ja järjestelmien hallintoa varten unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön perusteella tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja noudattaen 3 kohdassa esitetyjä edellytyksiä ja suojatoimia”*.

Edellä mainitun mukaisesti henkilön suostumusta ei tarvittaisi altistumistiedon välittämiseksi työterveyshuoltoon. Vaihtoehtoisena ratkaisuna mobiilisovellukseen voitaisiin rakentaa toiminnallisuus, jossa henkilö voisi itse antaa suostumuksen altistustietonsa välittämiseksi työterveyshuoltoon.

Kunnioittavasti,

Ulla-Maija Rajakangas
toimitusjohtaja

Lisätiedot:

Joel Kuuva
talous- ja veroasiantuntija
050 414 6444
joel.kuuva@hyvinvointiala.fi